

پایان نامه کارشناسی ارشد در رشته الهیات و معارف اسلامی، گرایش فقه و مبانی حقوق
عنوان:

بررسی تطبیقی ماهیت حدود، تعزیرات و مجازات بازدارنده در فقه امامیه و قانون مجازات اسلامی

استاد راهنما:

دکتر نادر مختاری افراکتی

استاد مشاور:

محمود بولاغ

محقق و نگارنده:

علیرضا عظیمی

مهر ۱۳۹۰

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بسمه تعالی

این پایان‌نامه با عنوان بررسی تطبیقی ماهیت حدود، تعزیرات و مجازات بازدارنده در فقه امامیه و قانون مجازات اسلامی

قسمتی از برنامه‌ی آموزشی دوره‌ی کارشناسی ارشد رشته‌ی فقه و مبانی حقوق اسلامی توسط دانشجو علیرضا عظیمی با راهنمایی استاد پایان‌نامه دکتر نادر مختاری تهیه شده است. استفاده از مطالب آن به منظور اهداف آموزشی با ذکر مرجع و اطلاع کتبی به حوزه تحصیلات تکمیلی دانشگاه سیستان و بلوچستان مجاز می‌باشد.

علیرضا عظیمی

امضاء

دانشگاه بلوچستان
تعهدنامه‌ی اصالت اثر

اینجانب علیرضا عظیمی تعهد می‌کنم که مطالب مندرج در این پایان‌نامه حاصل کار پژوهشی اینجانب است و به دستاوردهای پژوهشی دیگران که در این نوشته از آن استفاده شده است مطابق مقررات ارجاع گردیده است. این پایان‌نامه پیش از این برای احراز هیچ مدرک هم سطح یا بالاتر ارائه نشده است. کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر متعلق به دانشگاه سیستان و بلوچستان می‌باشد.

نام و نام خانوادگی دا نشجو:

علیرضا عظیمی

امضاء

تقدیم:

به ساحت مقدس امام زمان (عج) و ائمه معصوم علیهم السلام.

و به پدر و مادر عزیزتر از جانم که با مهربانی و دعای خویش، بی هیچ منتی معمّای چگونه زیستن را به من آموختند، آنان که با دست هایشان غبار خستگی روزگار را از چهره‌ی من می شویند و روح تشنه مرا سیراب می کنند.

و به اساتیدی که حق بزرگ و جبران ناپذیری به گردن من دارند.

و به همسر عزیز و مهربانم و یار غارتنهاییم

به دوست و برادر عزیزم آقای حامد جراحی مقدم که در ذره ذره ی این پایان نامه و در لحظه لحظه ی دوران

تحصیل مانند یک برادر دلسوز همراه و همپای من بودند

و به همه ی آنها که دوستم دارند و دوستشان دارم.

سپاسگزاری:

حمد و سپاس خدایی را که مرا توان بخشید تا بتوانم در راه تعلیم و تعلم گام بردارم. پایان نامه حاضر نتیجه تلاش، کوشش و دلسوزی های افرادی است که وظیفه خود می دانم از همه شان تشکر کنم، از زحمات و پیگیری های مستمر پدر و مادر و خانواده عزیزم و از همکاری های بی شائبه همسر عزیز و مهربانم. این پایان نامه حاصل عنایت و مساعی اساتید ارجمندی بوده است که اگر توجهات و بذل عنایاتشان نبود، این تحقیق صورت نمی پذیرفت. از زحمات استاد راهنمای محترم جناب آقای دکتر مختاری به طور ویژه تشکر می کنم که انصافاً برای پیشبرد این تحقیق زحمات بسیاری را متقبل گردیدند. همچنین از زحمات استاد مشاور محترم جناب آقای محمود بولاق کمال تشکر را دارم. جادارد از زحمات استاد ارزشمند و مدیر گروه محترم فقه و مبانی حقوق اسلامی دانشکده جناب آقای دکتر سالارزایی کمال تشکر و قدردانی را بنمایم و ضمن گرامیداشت یاد و خاطره رئیس فقید دانشکده الهیات مرحوم دکتر میراحمدی، از ریاست کنونی دانشکده بابت تمام زحمات و همکاری های بی شائبه شان کمال تشکر را بنمایم. در پایان از همه کسانی که به هر نحوی اینجانب را در نگارش پایان نامه حاضر یاری کردند کمال تشکر و امتنان را دارم.

التماس دعا

چکیده

یکی از مهم ترین نهادهای حقوقی هر جامعه، نظام جزایی آن است که قوانین و مقررات کیفری را در خود دارد. انسان ها دارای حقوق طبیعی هستند که هر جامعه ای از بدو پیدایش برای افراد به رسمیت می شناسد و همگان را ملزم به رعایت آن می داند. حق حیات، حق آزادی، حق برخورداری از آسایش و امنیت و حق مالکیت از جمله ی این حقوق و امتیازات است که هیچکس حق ندارد به آن ها آسیبی وارد کند. ولی حقیقتا این گونه نیست که همگان همواره حقوق دیگران را محترم شمارند و متعرض حقوق و امتیازات دیگران نشوند. حال اگر کسانی به حقوق خویش قناعت نکنند و با تجاوز به حقوق دیگران نظم و تعادل برقرار شده را مختل سازند ناگزیر باید جامعه از خود عکس العمل نشان داده و چنین متجاوزانی را کیفر دهند.

دین هم اگر از شمول و جامعیت برخوردار باشد نمی تواند فاقد یک نظام کیفری کارآمد باشد، چرا که اداره ی اجتماع، حفظ نظم، برقراری امنیت، اقامه ی قسط و عدل و ابسته به وضع مقررات و تأدیب و تنبیه متخلفان است؛ چون انسان ها استعداد تجاوز به حقوق دیگران، سرپیچی از فرامین حق، ایجاد ناامنی و ظلم را دارند و بدون جعل کیفر نمی توان از ایجاد ظلم و تجاوز جلوگیری نمود و اسلام که از کمال و جامعیت دینی برخوردار است از نظام کیفری بهره مند است.

در چشم اندازی کلی راهکار ویژه قانون گذاری کیفر در اسلام، راهیابی به مصلحت جامعه و افراد از طریق مخاطب سازی درون انسان، فراخوانی به پالایش آن، و سرانجام سفارش به ترس از خشم الهی است.

کلمات کلیدی: مجازات، حدود، تعزیرات، مجازات بازدارنده

فهرست مطالب

صفحه

عناوین

فصل اول) ادبیات

تحقیق..... ۱

- ۱- مقدمه..... ۱
- ۲- بیان مسأله..... ۲
- ۳- ضرورت تحقیق..... ۳
- ۴-اهداف ۴
- ۵- پیشینه تحقیق..... ۴
- ۶-سؤالات تحقیق..... ۵
- ۷-فرضیه‌های تحقیق..... ۵
- ۸- روش تحقیق..... ۶

فصل دوم) بررسی انواع مجازات در اسلام(حدود؛ تعزیرات و مجازات بازدارنده)..... ۷

- ۸..... گفتار اول: حد..... ۸
- ۱-۱ (حد در لغت و اصطلاح ۸
- ۱-۲ (اهمیت اجرای حد در حقوق اسلامی ۱۱
- ۱-۳ (انواع جرایم حدی ۱۲

۱۴.....	۲) زنا و انواع آن (بررسی تطبیقی مبانی فقهی و حقوقی آن).....
۱۴.....	۲-۱) زناى غير محصنه.....
۱۵.....	۲-۲) زناى محصنه.....
۱۹.....	۲-۳) مجازات زنا محصنه در قوانین جزایای ایران.....
۲۰.....	۲-۴) زنا با محارم.....
۲۳.....	۲-۵) زنا با محارم در قوانین جزایای ایران.....
۲۴.....	۲-۶) زنا بیهنف.....
۲۵.....	۲-۷) زنا بیهنف در قوانین جزایای ایران.....
۲۶.....	۲-۸) زنا بغير مسلمان با زن مسلمان.....
۲۹.....	۲-۹) زنا بغير مسلمان با زن مسلمان در قوانین جزایی اسلام.....
۲۸.....	۳) مساحقه.....
۲۹.....	۴) قوادى.....
۳۲.....	۵) لواط.....
۳۱.....	۵-۱) فتاوا و نظریات اجتهادی فقها در حکم لواط.....
۳۲.....	۵-۲) مجازات لواط در قوانین جزایای ایران.....
۳۳.....	۶) محاربه و افساد فی الأرض.....
.....	۶-۱) تطبیق مجازات محاربه و افساد فی الأرض در قوانین جزایی ایران و فقه امامیه.....
	۳۳
۴۲.....	۶-۲) مجازات محاربه و افساد فی الأرض در قوانین جزایی ایران.....
۴۴.....	۷) ارتداد (بررسی تطبیقی فقهی و حقوقی حکم مجازات اسلامی).....
۴۸.....	۷-۱) مصداق مرتد.....

- ۴۸..... (۷-۲) مرتد فطری و مَلّی.....
- ۴۹..... (۷-۳) احکام مرتد در فقه امامیه.....
- ۴۹..... (۷-۳-۱) حکم مدنی.....
- ۵۰..... (۷-۳-۲) حکم جزایی.....
- ۵۱..... (۷-۴) زن مرتد فطری و مَلّی.....
- ۵۲..... (۷-۵) مرد مرتد مَلّی.....
- ۵۳..... (۸) شرب خمر (بررسی تطبیقی فقهی و حقوقی حکم مجازات آن).....
- ۵۳..... (۸-۱) خمر دلغت و اصطلاح.....
- ۵۴..... (۸-۲) نکات ماده.....
- ۵۷..... (۸-۳) شرایط مسکر.....
- ۵۵..... (۸-۴) اضطرار در استعمال.....
- ۵۶..... (۸-۵) اثبات شرب خمر.....
- ۵۷..... (۸-۶) حد شرب مسکر.....
- ۵۷..... (۸-۷) تشدید مجازات شرب خمر.....
- ۵۷..... (۸-۸) کیفیت اجرای حد شرب خمر.....
- ۵۹..... (۸-۹) تکرار شرب خمر.....
- ۶۰..... (۸-۱۰) سقوط حد شرب خمر.....
- ۶۰..... (۹) قذف (بررسی تطبیقی فقهی و حقوقی حکم مجازات آن).....
- ۶۰..... (۹-۱) عناصر تشکیل دهنده رکن مادی جرم قذف.....
- ۶۱..... (۹-۲) نفی ولد فرزند توسط پدر.....
- ۶۱..... (۹-۳) قذف در وجد پدر نسبت به فرزند.....

- ۹-۴) رکن معنوی جرم قذف..... ۶۲
- ۹-۵) موارد سقوط اجرای حد قذف..... ۶۲
- ۹-۶) مجازات قذف..... ۶۳
- ۱۰) سرقت (بررسی تطبیقی فقهی و حقوقی حکم مجازات آن) ۶۳
- ۱۰-۱) تعریف سرقت:..... ۶۳
- ۱۰-۲) تعریف سرقت در حقوق ایران (سیر تحولی قانونگذار سرقت در قوانین ایران) ۶۳
- ۱۰-۳) تعریف حرز..... ۶۳
- ۱۰-۴) مفهوم هتک..... ۶۵
- ۱۰-۵) سرقت از دیدگاه فقه و حقوق کیفری اسلام..... ۶۶
- ۱۰-۶) شرایط اجرای حد در سرقت..... ۶۸
- ۱۰-۷) سرقت در قرآن و روایات: ۶۹
- گفتار دوم) تعزیر..... ۷۴
- تعزیرات و احکام حکومتی..... ۷۴
- ۱) قلمرو مجازات‌های تعزیری در فقه امامیه..... ۷۴
- ۱- ۱) مصلحت فرد و جامعه..... ۷۶
- ۲- ۱) قیام در مقابل افساد فی الأرض..... ۷۸
- ۳- ۱) نهی از منکر..... ۸۰
- ۲) احکام اولیه و ثانویه و مجازات‌های تعزیری شدید..... ۸۲
- ۳) جرایم تعزیری در قوانین جزایی ایران..... ۸۳
- ۳-۱) قانون راجع به مجازات اسلامی ۱۳۶۲ (تعزیرات)..... ۸۴

۳-۲) قانون مبارزه با مواد مخدر مصوب ۱۳۶۷..... ۸۵۴

(تعزیرات در قانون مجازات اسلامی..... ۸۶

گفتار سوم: مجازات بازدارنده..... ۸۸

۱) تاریخچه مجازات بازدارنده..... ۸۹

۲) تعریف مجازات بازدارنده..... ۸۹

۳) تداخل مجازات بازدارنده و مجازات تعزیرات..... ۹۱

۴) ضابطه تفکیک و شناخت مجازات تعزیری از بازدارنده..... ۹۴

فصل سوم مجازات در اسلام و اهداف و اصول حاکم بر آن..... ۹۷

گفتار اول) اهداف مجازات در اسلام..... ۹۷

۱) فسادزدایی..... ۹۷

۲) کمال آفرینی..... ۹۸

۳) سزادهی..... ۹۹

۴) مسئولیت پذیری..... ۹۹

۵) پاسداشت حریم الهی..... ۱۰۰

۶) برقراری عدالت..... ۱۰۱

۷) بازدارندگی و عبرت آموزی..... ۱۰۲

- مجازات..... ۱۰۴
- ۱) لزوم مجازات..... ۱۰۳
- ۲) اصول حاکم بر مجازات اسلامی..... ۱۰۴
- ۲-۱) تساوی همگان در برابر
قانون..... ۱۰۵
- ۲-۲) شخصی بودن مجازاتها..... ۱۰۵
- ۲-۳) اختیار حاکم اسلام..... ۱۰۵
- ۲-۴) سقوط برخی از مجازات با توبه..... ۱۰۵
- ۲-۵) عدم اصرار بر اثبات جرم..... ۱۰۶
- ۲-۶) حفظ شخصیت مجرم در اجرای حکم..... ۱۰۶
- ۲-۷) اصل رحمت و نفي خشونت در مجازاتهای اسلام..... ۱۰۷

فصل چهارم بررسی وجوه اتفاق و افتراق انواع مجازات ها..... ۱۰۹

- ۱) وجه اتفاق در حدوتعزیر..... ۱۰۹
- ۲) وجه افتراق میان حد و تعزیر..... ۱۰۹
- ۳) وجه افتراق بازدارنده و تعزیر..... ۱۱۱

فصل پنجم آزمون فرضیات؛ نتیجه گیری و

منابع..... ۱۱۴

آزمون فرضیات.....۱۱۴

نتیجه گیری:.....۱۱۷

منابع.....۱۱۸

فصل اول

ادبیات تحقیق

۱- مقدمه

یکی از آرمان های دیرینه بشر، زیستن در یک نظام اجتماعی توأم بانظم وامنیت است تا در آن زمینه رسیدن به کمال مادی، معنوی و آسایش فراهم گردد. متأسفانه این آرمان به حق بشر از همان آغاز زیست اجتماعی مورد تهدید قرار گرفت. بسیاری از نااهلان و نابکاران به جای این که در پی برآوردن این هدف متعالی باشند، بانظم اجتماعی در افتادند و بانقض پیوسته مقررات، حریم امنیت و آسایش را درهم شکستند و نظم دایمی پیوسته با آرامش را ربودند.

دین مقدس اسلام که کاملترین دین و دارای احکام جامع است، با محور قرار دادن سعادت و کمال بشر بر پیامبر اسلام (ص) نازل گردید، علاوه بر این که در عرصه های مختلف بشر مقرراتی را پایه گذاری نمود به منظور هماهنگی و انسجام امور و نیل بشر به سعادت و آسایش واقعی چاره جویی کرد و از همان اول با طبقه سرکش و عصیانگر به مقابله پرداخت.

مقرراتی را در جامعه وضع نمود تا بدین وسیله جلب مصلحت و دفع مفسده در جامعه ممکن گردد .

نگارنده پایان نامه ی حاضر را در ۵ فصل تدوین و طراحی نموده است؛ که در نهایت از مجموع مطالب نگاشته شده نتیجه گیری مناسب به عمل آورده است.

فصل اول به ادبیات تحقیق شامل بیان موضوع، ضرورت و اهداف تحقیق اختصاص یافته است. فصل دوم به انواع مجازات در اسلام (حدود؛ تعزیرات و مجازات بازدارنده) اختصاص دارد. فصل سوم به بررسی مجازات در اسلام و اصول حاکم بر آن اختصاص دارند. فصل چهارم به بررسی وجوه اتفاق و افتراق انواع مجازات می پردازد. و در نهایت فصل پنجم که به ارائه ی آزمون فرضیات و منابع اختصاص دارد.

۲- بیان مسأله

مجازات در لغت به معانی زیر آمده است

پاداش دادن کسی را به چیزی گویند، سزا، کیفر، و غالب آمدن کسی را در جزا گویند (دهخدا، ۱۳۸۲، ج ۴۳: ۴۲) اما مجازات در اصطلاح حقوقی عبارت است از: مشقتی که مقنن به مجرم تحمیل می کند (جعفری لنگرودی، ترمینولوژی حقوق: ۱۶۵) (دکتر عبدالحسین علی آبادی می نویسد: مجازات عبارت است از تنبیه و کیفری که بر مرتکب جرم تحمیل می شود. (آبادی، دکتر عبدالحسین، ۱۳۸۵، ج ۱: ۲))

حد:

حد و جمع حد است. حد در لغت بر چند معنا اطلاق می شود: از جمله ۱- مرز و حایل میان دو چیز که از آمیزش آن دو جلوگیری شود ۲- منع و بازداشتن ۳- مانع و بازدارنده ۴- انتهای هر چیزی ۵- اندازه ی کرده خدای تعالی (جعفری لنگرودی، ۱۳۸۲: ۲۶۵) و در اصطلاح به عقوبتی گفته می شود که به ایلام بدن تعلق می گیرد که شارع کمیتش را در تمامی موارد تعیین و مشخص نموده است (الشهیدالثانی، ۱۳۸۲، ج ۳: ۳۳۸) آقای جعفری لنگرودی می نویسد: حد در معانی زیر بکار می رود

۱- مجازات مصرح در قانون جزاست، این مجازات بدنی بوده و حداقل و حداکثر ندارد.

۲- به معنی مطلق مجازات هست خواه مصرح در قانون باشد یا نباشد.

۳- به معنای قانون الزامی (امرونی) هست چنان که در قرآن آمده (((والحافظون لحدود الله (() مقصود از حدود، امر و نهی و قانون است (جعفری لنگرودی، ۱۳۸۲: ۲۱۱))

تعزیرات

تعزیردر لغت از ریشه عزر، دومعناداردیکی تعظیم و پیروی و دیگری نوعی از زدن و ضرب، (احمد بن فارس بن زکریا، ۱۳۸۷، ج ۴: ۳۱۱) جرایم تعزیری جرایمی هستند که در شرع اسلام، مجازات خاصی برای آن‌ها در نظر گرفته نشده و تعیین مجازات جرم مربوطه با توجه به شدت جرم، شخصیت مجرم، اوضاع و احوال قضیه و شرایط زمان و مکان، برعهده حاکم شرع است. (گلدوزیان، دکترایرج، ۱۳۸۶: ۳۷)
مجازات بازدارنده:

مجازات بازدارنده در ماده ۱۷ قانون مجازات اسلامی، این چنین آمده: مجازات بازدارنده تأدیب یا عقوبتی است که از طرف حکومت به منظور حفظ نظام و مراعات مصلحت اجتماع در قبال تخلف از مقررات و نظامات حکومتی تعیین می گردد از قبیل حبس، جزای نقدی، تعطیل محل کسب، لغو پروانه و محرومیت از حقوق اجتماعی و اقامت در نقطه یا نقاط معین و منع از اقامت در نقطه یا نقاط معین و مانند آن. میباشد. (گلدوست جویباری، ۱۳۸۴: ۲۴۸)

۳- ضرورت تحقیق

باتوجه به این که قوانین کشور مطابق احکام اسلام پایه ریزی شده است و بیان تعریف و حدود و ثغور و ماهیت مجازات ها تا تاثیر فوق العاده ایی بر اجرای مجازات ها دارد بنابراین بررسی دقیق و موشکافانه ی این موضوع با استفاده از احکام و قواعد فقهی و حقوق موضوعه ایران ضروری به نظر می رسد
در این تحقیق سعی و تلاش خواهد شد که این موضوع مورد بحث و بررسی واقع شود، تا در فرایند درسی به کیفیت بالاتر و مطلوبتر که خواسته ی کلیه ی متهمان و دادرسان و بازپرسان می باشد نایل آییم.

۴- اهداف تحقیق

مقصود اصلی نگارنده از انتخاب این موضوع به عنوان پایان نامه کارشناسی ارشد، به شرح ذیل بوده

- ۱- آشکار نمودن مصلحت و منافع موجود در اجرای احکام جزایی بوسیله تشریح ماهیت آنها.
- ۲- ثابت کردن کارآمدی احکام جزایی اسلام در عصر حاضر با وجود پیشرفت های علمی در صنایع مختلف .
- ۳- اثبات وحدت مبانی احکام مجازات در فقه و قانون مجازات ایران با استناد به ادله معتبر شرعی و قانونی .

۵- پیشینه تحقیق

باتوجه به مطالعه های انجام شده، مهمترین آثاری که درباره حدود و تعزیرات و مجازاتهای بازدارنده که ما به آنها دسترسی پیدا کردیم، ذکر می کنیم.

کتابها

۱. سید عبدالکریم موسوی اردبیلی، الحدود و التعزیرات، دارالعلم مفید قم ۱۴۱۳هـ
۲. الصافی الگالپایگانی، الشیخ لطف الله، التعزیر انواعه و ملحقاته، موسسه النشر الاسلامی التابعه لجماعه المدرسین بقم الشریفه ۱۴۰۳هـ
۳. دکتر علیرضا فیض، تطبیق در حقوق جزای عمومی، انتشارات امیرکبیر ۱۳۶۵ش
۴. ابی یعلی، محمد بن الحسین، الاحکام السلطانیه، دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم، بی تا.
۵. اخوت محمد علی، تفصیل مسایل حقوق جزای عمومی (سلسله مقالات)، انتشارات صابریون، ۱۳۸۵، چ اول.
۶. الغامدی، عبدالله، اسباب سقوط العقوبه فی الفقه الاسلامی، جامعہ ام القری، مکه مکرمه، ۱۹۹۴.
۷. نبرای، نبیل، عبدالصبور، سقوط الحق فی العقاب بین الفقه الاسلامی و التشریع الوضعی، دارالفکر العربی، بیروت ۱۹۹۶.
۸. قرناطی، ابن جزی، القوانین الفقهیه، بیروت، المكتبة العصریه، ۱۴۳۰ق.

مقالات

۱. مقیمی، حاجی ابوالقاسم، التعزیر فی الاسلام، فصلنامه تخصصی فقه اهل البيت (ع) ج ۵۲ زمستان ۸۶
 ۲. ساعدی، جعفر، مجازات از منظر اسلام، فصلنامه تخصصی فقه اهل البيت (ع) ج ۲۹، بهار ۸۱
 ۳. طیبی، شریف، فلسفه مجازات در اسلام، مجله معرفت، ج ۲۲ پاییز ۸۳
- باتوجه به جستجو در منابع مرتبط با موضوع این پایان نامه متوجه شدیم که در کتب فقهی و حقوقی مطالبی به صورت پراکنده مطرح شده، اما در این باره تحقیق کامل و جداگانه ای صورت نگرفته است، از آنجا که بیان دقیق

ماهیت این موضوع به صورت جامع و شفاف کمک شایانی به سیستم قضایی می کند و تأثیری غیرقابل انکار در عملکرد بهتری سیستم قضایی دارد ما بر آن شدید تا تحقیق پیش رورابنویسیم.

۶- سوالات تحقیق

۱. آیا مجازات موجود در نظام کیفری اسلام در راستای اصلاح مجرم است یا ترویج خشونت؟
۲. کارآمدی نظام کیفری اسلام ناشی از ویژگی های منحصر بفرد آن است یا علت بیرونی دیگری دارد؟
۳. آیا در نحوه اجرای حکم کیفری می توان تصرف نمود؟

۷- فرضیات تحقیق

۱. از آنجایی که مجازات نظام کیفری اسلام هم جنبه تأمین امنیت عمومی جامعه و هم جنبه اصلاح و بازپروری مجرم را در نظر میگیرد در نتیجه باید گفت که هدف اسلام اصلاح است هم از جنبه فردی و هم از جنبه عمومی نه ترویج خشونت
۲. نظام حقوقی اسلام با دارا بودن ویژگی هایی چون: ۱. تساوی همگان در برابر قانون ۲. فردی بودن مجازات (کارآمد بودن در عرصه های مختلف زمانی) ۳. اختیار حاکم اسلام ۴. سقوط برخی از مجازات با توبه ۵. عدم اصرار بر اثبات جرم ۶. حفظ شخصیت مجرم در اجرای حکم اصل رحمت و نفی خشونت در مجازاتهای اسلام؛ کارآمد گردیده است.
۳. نظام اسلام همواره کارآمد و به روز عمل می نماید حتی در نحوه اجرای احکام و وسایل اجرای حکم، طبق این تعریف در وسایل اجرای حکم می توان تصرف کرد ولی در هدف اصلی که دردناک بودن است نمی شود تصرف نمود

۸- روش تحقیق

پایان نامه حاضر در پنج فصل طراحی گردیده است که برای رسیدن به این هدف ابتدا از طریق فیش برداری کتابخانه هایی چون کتابخانه دانشکده حقوق دانشگاه تهران، کتابخانه مدرسه فیضیه قم، کتابخانه مجلس شورای اسلامی و سایت ها و کتب و مجلات و فصلنامه های معتبر و مرتبط با موضوع استفاده گردیده است. امید است این تحقیق هرچند مختصر بتواند در راستای نیل به اهداف نظام کیفری اسلام مثمر ثمر واقع گردد.